

Sosyodemografik Özellikler ve Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examination of the Relationship Between Sociodemographic Characteristics and Attitudes towards the Reasons for Divorce

Fatma KÖSEOĞLU¹, Zühtiye Nur YAZICI²

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun
• Ftm.koseoglu@gmail.com • ORCID > 0000-0002-8371-0846

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun
• znuryaz@gmail.com • ORCID > 0000-0002-5600-0507

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Types: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received: 23 Şubat / February 2022

Kabul Tarihi / Accepted: 25 Şubat / February 2022

Yıl / Year: 2022 | Cilt – Volume: 2 | Sayı – Issue: 1 | Sayfa / Pages: 71-96

Atıf/Cite as: Köseoğlu, F. ve Yazıcı, Z.N. "Sosyodemografik Özellikler ve Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın ve Aile Araştırmaları Dergisi* 2(1), Haziran 2022: 71-96.

Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Zühtiye Nur YAZICI

SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLER VE BOŞANMA NEDENLERİNE YÖNELİK TUTUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ÖZ:

Toplumun en temel yapı taşı ailedir ve ailenin medeni hukukta önemli bir yeri vardır. Aile toplumun çekirdeğini oluşturur ve sağlıklı bir aile; sağlıklı ve güçlü toplum anlamına gelmektedir. Sağlıklı ve güçlü bir toplumun oluşması için, aile hukuku içinde yeri olan boşanma durumu kritik bir öneme sahiptir. Boşanma sosyal bir sorundur ve tüm dünyada gün geçtikçe artmaktadır. Boşanmanın artmasında birçok etken vardır. Boşanmayı engelleyici veya arttırıcı faktörlerin öğrenilmesi; boşanmanın önlenmesi açısından önemlidir ve boşanmayı etkileyen faktörlerin, sebeplerin iyi araştırılması da bu bağlamda önem taşımaktadır. Boşanma sebeplerine yönelik tutumların tespitine yönelik yapılan bu çalışmada; sosyodemografik özelliklere göre boşanma nedenlerine yönelik tutumlar arasındaki ilişkinin ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada kullanılan yöntem ilişkisel tarama modelidir. Veri toplama aracı olarak Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Evren; 18 yaşından büyük kadın ve erkek bireyler, örneklem ise evreni temsil eden ve teknolojik araçlar ile ulaşılabilen 441 katılımcıdır. Verilerin analizi SPSS programı aracılığıyla yapılmış, elde edilen bulgular paylaşarak çalışma tamamlanmıştır. Çalışma ilgili literatür ışığında tartışılmış ve araştırmacılara gerekli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Boşanma, Boşanma Sebepleri, Sosyodemografik Özellikler.

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS AND ATTITUDES TOWARDS THE REASONS FOR DIVORCE

ABSTRACT

Family is the main element of society and has an important place in civil law. Family constitutes the nucleus of the society and a healthy family brings about a healthy and strong society. For a healthy and strong society, divorce included in family law has a critical place. Divorce is a social problem and has dramatically increased throughout the world. There are various factors leading to the increase in divorces. Therefore, it is of great importance to learn how to prevent the increase in divorces and to search for the reasons behind them. In order to determine the attitudes towards the grounds for divorce, this study aims at presenting the relationship between the sociodemographic attributes and attitudes towards the grounds for divorce. The research was carried out relational screening model. The data was gathered from "Scale for Attitude towards the Grounds for Divorce". The

population of the research was women and men over the age of 18 and the sample is 441 participants who represent the population and can be reached through technological devices. The analyzes were carried out with SPSS program and the results were presented. The research was discussed in terms of other studies in literature and suggestions were made for the researchers.

Keywords: *Divorce, Grounds For Divorce, Sociodemographic Attributes.*

GİRİŞ

Sosyal bir varlık olan insanın doğumundan itibaren çevresiyle kurduğu ilişkiler hayatının önemli bir parçasıdır. Psikoloji veya sosyoloji bilimi içerisinde nesne ilişkilerini, bağlanma teorilerini, psikodinamik yaklaşımları veya gelişim kuramlarını inceleyen pek çok yaklaşım sosyal ilişkileri ön plana çıkarmakta ve incelemektedir. Yüzyıllardır bu kavramla ilgili farklı bakış açıları çeşitli ekoller tarafından vurgulanmıştır. İnsan ilişkileri kapsamında değerlendirilebilen evlilik, çoğu bireyin yaşamında önemli bir yer kaplamaktadır. Ailedeki sağlıklı ilişkiler ve düzgün bir aile yaşantısı, bireyi topluma, hayata hazırlayan dikkatli olunması gereken önemli bir husustur. Ailesi içerisinde kurduğu ilişkiler kişinin, kendine ve çevresine saygı duymasını, toplumsal yaşama uyumunu, kişinin benlik gelişimini ve sosyal becerilerinin gelişimini etkileyen bir süreçtir (Uzunoğlu, 2016, s. 5). Bu süreç içerisinde evli bireylerin anlaşamaması ya da uyum sağlayamaması gibi durumlarda son basamak olarak boşanma ortaya çıkmaktadır. Boşanma durumu bireylerde; sıkıntı, stres, yalnızlık veya boşluğa düşme gibi olumsuz duygular hissettirmesinin yanı sıra huzur, rahatlama, özgürleşme veya kendine olan güvenini kazanma gibi olumlu duygular da hissettirebilmektedir. Bu kadar farklı duyguların oluşmasında boşanma sebeplerinin farklılaşması ön plana çıkmakta; bu farklılaşmalar toplumdaki topluma veya kültürden kültüre değişkenlik gösterebilmektedir (Gökçe, 2020, s. 2).

Toplumun en temel yapı taşı ailedir ve ailenin medeni hukukta önemli bir yeri vardır. Aile toplumun çekirdeğini oluşturur ve sağlıklı bir aile; sağlıklı ve güçlü toplum anlamına gelmektedir. Sağlıklı ve güçlü bir toplumun oluşması için, aile hukuku içinde yeri olan boşanma durumu kritik bir öneme sahiptir (Tekin, 2017, s. 1). Geleceğe yönelik beklentilerle ve umutla kurulan aile sistemlerinin yıkılışı eşleri olumsuz etkilemekte ve büyük bir hayal kırıklığı oluşturmaktadır (Yörükoğlu, 2003: s. 421). Boşanma durumu eşler ve çocuklar açısından gerek mali, şahsi, gerekse hukuki sonuçlar ve sorunlar doğurmaktadır (Demir, 2017, s. 1).

Aile yapısı, göç, kentleşme ve modernleşme olgularından etkilenecek önemli değişimler yaşamıştır. Kadın hakları bağlamında yapılan hareketlerin etkisiyle kadınların eğitim seviyelerinin yükselmesi, kadınların özel ve kamu alanlarında yer

almaları ailenin yaşam seviyesinde bir yükselme olmasını sağlamış, ancak eşler rol çatışmasına dayanan problemler ile karşı karşıya kalmışlardır.

Evlilikte yaşanan sorunların birçok sebebi bulunmaktadır. İletişim sorunları, saygı ve sevginin tükenmesi, kültürel farklılıklar, kötü alışkanlıklar, eşlerin birbirlerinin beklentilerini karşılayamaması, sorumsuz davranışlar bu sebepler arasında gösterilebilir (Aktaş, 2011, s. 21). Türk Medeni Kanununda yer alan boşanma sebepleri ise; zina, hayata kast, pek kötü ve onur kırıcı davranış, suç işleme ve haysiyetsiz hayat, terk, akıl hastalığı, evlilik birliğinin sarsılması, ortak hayatın yeniden kurulamamasıdır. (Uzunoğlu, 2016, s. 45).

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından paylaşılan 2021 yılına ait boşanma ve evlilik istatistik raporlarına göre, evlenme sayısının 561 bin 710 olduğu, aylara göre evlenme sayılarının pandemi sebebiyle farklılık gösterdiği, kaba evlenme hızının binde 8.27 ile Kilis ilinin olduğu, kaba boşanma hızının en yüksek olduğu ilin İzmir, en düşük olduğu ilin Şırnak olduğu, boşanmaların %31.3' ünün evliliğin ilk 5 yılında gerçekleştiği ve son 1 yılda boşanmalardan etkilenen çocuk sayısının 165 bin 937 olduğu bilgilerine ulaşılmaktadır. 2002 yılına kadar evlenme ile ilgili belgeler belediye teşkilatlı yerlerde belediyeden, köy ve bucaklarda muhtarlardan; boşanma ile ilgili bilgiler ise Asliye Hukuk ve Aile Mahkemelerinden istatistik formlar aracılığıyla derlenirken; 2003 yılından itibaren bu bilgilere MERNİS (Merkezi Nüfus İdare Sistemi) verilerinden ulaşılmıştır. (TÜİK,2021).

Russell'ın da belirtmiş olduğu gibi insanın mutluluğunu büyük ölçüde etkileyen kaynaklardan birisi ailedir ve insanın toplumsallaşması sürecinde gerek psikolojik gerekse fizyolojik ihtiyaçlarına ve özelliklerine en çok cevap veren unsurdur (Ermez, 2020, s. 15). Aile toplumun en temel yapısıdır. Bu temel yapının, aile birliğinin bozulması ve yerine yeni bir düzen oluşturulması anlamına gelen boşanma, toplumsal sorun olarak önemli bir yere sahip olmakla beraber, sonuçları itibarıyla farklı sorunları da beraberinde getirerek toplumu tehdit etmekte ve boşanmanın nedenleri bir anlamda toplumsal yapı ile ilgili önemli veriler sunmaktadır (ASA-GEM,2009). Boşanmayı engelleyici veya arttırıcı faktörlerin öğrenilmesi; boşanmanın önlenmesi açısından önemlidir ve boşanmayı etkileyen faktörlerin, sebeplerin iyi araştırılması da bu bağlamda önem taşımaktadır (Doğan,2016, s. 993). Boşanmanın artmasında birçok etken olduğu bilinmektedir. Bu etkenlerin tespitine yönelik yapılan bu çalışmada; sosyodemografik özellikler ile boşanmaya yönelik tutumlar arasındaki ilişkinin ortaya konması amaçlanmaktadır. İlgili literatüre farklı örneklemeler açısından katkı sağlaması çalışmanın önemini oluşturmaktadır.

Tüm bu durum ve bilgiler neticesinde boşanmanın; evlilik gibi insan hayatında bulunan olağan bir durum olduğu, sonuçları ve sebepleri itibarıyla birçok çalışmaya konu edildiği, sadece insanı değil toplumu da ilgilendiren bir unsur olduğu

sonucuna ulaşılmaktadır. Boşanmada devam eden bir durumun son bulması mevcuttur. Kişiler boşanma kararını alırken birçok kez düşünüp bu sonuca ulaşmaktadırlar. Keyfi alınan bir karar olmamakla beraber, aslında kişilerin evlilik birliğini oluştururken istemedikleri ve öngöremedikleri bir olgudur. Ancak evlilik birliği sürecinde yaşanan krizler ve sorunlar boşanma durumunu kaçınılmaz kılmaktadır. Araştırmada, Türkiye'deki boşanma sebeplerine yönelik tutumları demografik değişkenlere (yaş, cinsiyet, medeni durum, meslek ve aylık kazanç) göre tespit etmek amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki problemlere yanıt aranmıştır:

1.1. Cinsiyete göre boşanma nedenlerine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

1.2. Yaş grubuna göre boşanma nedenlerine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

1.3. Medeni duruma göre boşanma nedenlerine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

1.4. Mesleğe göre boşanma nedenlerine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

1.5. Aylık kazançta göre boşanma nedenlerine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada sosyodemografik özellikler ve boşanma nedenlerine yönelik tutum arasındaki ilişkiyi incelenmek hedeflenmiştir. Bu hedef kapsamında araştırma modeli olarak ilişkisel tarama yöntemi tercih edilmiştir. İlişkisel tarama modeli, değişkenler üzerinde herhangi bir müdahalede bulunulmadan iki veya üzeri değişken arasındaki ilişkinin incelendiği bir yöntemdir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2022, s. 25). Ayrıca araştırmada veri toplama yöntemi olarak sayısal verilerin toplanılmasını kapsayan ve nicel araştırma yöntemi olan anket tekniği uygulanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklem grubu 18 yaşından büyük olan; evli 311, bekâr 130 olmak üzere toplamda 441 bireyden oluşmaktadır. Örneklem içerisinde yer alan bireyler seçilirken kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, araştırmacıya süre konusunda yardımcı olması ve pratiklik sağlaması amacıyla tercih edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 107).

Veri Toplama Araçları

1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacının hazırlamış olduğu kişisel bilgi formunda bireylere yaş, cinsiyet, medeni durum, meslek ve aylık kazanç gibi değişkenlerle ilgili sorular yöneltilmiştir.

2. Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum Ölçeği (BNYTÖ)

Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum Ölçeği, Doğan tarafından 2016 yılında geliştirilen bir ölçektir. Ölçekte 18 soru bulunmakta ve sorular “kesinlikle katılıyorum (5 puan), katılıyorum (4 puan), kararsızım (3 puan), katılmıyorum (2 puan) ve kesinlikle katılmıyorum (1 puan)” seçeneklerinden oluşmaktadır. Ankette bulunan soruların uyumlu, dindar, şiddet karşıtı ve medya etkisine tepki olmak üzere 4 alt boyutu vardır. Ölçeğin özgün formunda, ölçeğin tamamı için Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .89 olarak bulunmuştur. Uyumlu alt boyutunun güvenilirliği .91, dindar alt boyutunun güvenilirliği .82, şiddet karşıtı alt boyutunun güvenilirliği .87 ve medya etkisine tepki alt boyutunun güvenilirliği .80 olarak bulunmuştur. Yapılan araştırmada ise ölçeğin tamamı için Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .74, uyumlu alt boyutu için .67, dindar alt boyutu için .81, şiddet karşıtı alt boyutu için .89 ve medya etkisine tepki alt boyutu için .72 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması

Covid 19 pandemisi nedeniyle araştırmanın verileri Google Form aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın ölçme araçları 496 kişiye mail aracılığıyla gönderilmiş, 55 katılımcıdan geribildirim alınamamıştır. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan verilerin analizi SPSS 22 programı kullanılarak yapılmıştır. Veri analizine başlamadan önce toplanan veriler için önemli varsayımlardan olan normal dağılım şartının sağlanıp sağlanmadığı değerlendirilmiş ve bu şart için basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Hair ve diğerlerine (2013) göre basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1 ile +1 arasında olması verilerin normal dağıldığını ifade etmektedir. Yapılan analiz sonuçları toplanan verilerin bu iki değer arasında yer aldığını ve normal dağıldığını göstermektedir. Dolayısıyla normal dağılan bu veriler arasındaki farklılıkların analizi yapılırken iki gruplu değişkenler için Bağımsız Örneklemeler t testi; ikiden fazla gruplu değişkenler için ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analizlerden çıkan farklılıkların hangi yönde olduğunu tespit etmek için ise Tukey HSD testi tercih edilmiştir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Gerekli izinler Ondokuz Mayıs Üniversitesi Etik Kurulu’nun yapmış olduğu değerlendirme sonucunda alınmıştır (Karar No: 2021-959).

BULGULAR

1. Katılımcıların Sosyodemografik Özelliklerine Dair Bulgular

Tablo 1: Katılımcı Grubuna İlişkin Frekans ve Yüzdeler

Demografik Özellikler		Frekans(f)	Yüzde(%)
Cinsiyet	Kadın	272	61.7
	Erkek	169	38.3
Yaş Grubu	18-24	68	15.4
	25-30	68	15.4
	31-35	91	20.6
	36-40	99	22.4
	41-45	56	12.7
	46-50	35	7.9
	51 ve üzeri	24	5.4
Medeni Durum	Evli	311	70.5
	Bekar	130	29.5
Eğitim Durumu	İlkokul mezunu	15	3.4
	Ortaokul	27	6.1
	Lise	98	22.2
	Üniversite ve üzeri	301	68.3
Meslek	Kamu	195	44.2
	Özel Sektör	71	16.1
	İş sahibi değil	136	30.8
	Diğer (Emekli vs.)	39	8.8
Aylık Kazanç	3000 TL ve altı	48	10.9
	3001-4000 TL	49	11.1
	4001-5000 TL	36	8.2
	5001-6000 TL	90	20.4
	6001 TL ve üzeri	110	24.9
	Düzenli kazancı yok	108	24.5

Tablo 1’de belirtildiği üzere katılımcıların %61.7’si kadın, %38.3’ü erkek bireylerden oluşmaktadır. Örneklemin %15.4’ü 18-24 yaş aralığında yer alırken %15, 4’ü 25-30 yaş aralığında %20,6’sı 31-35 yaş aralığında, %22.4’ü 36-40 yaş aralığında, %12.47’si 41-45 yaş aralığında,%7.9’u 46-50 yaş aralığında ve %5.4’ü 51 ve üzerinde yer almaktadır. Katılımcıların %70.5’i evli iken %29.5’i bekarıdır. Yine katılımcıların %3.4’ü ilkokul, %6.1’i ortaokul, %22.2’si lise ve %68.3’ü üniversite mezunudur. Katılımcıların meslek gruplarına bakıldığında ise %44.2’sinin kamuda, %16.1’inin özel sektörde çalıştığı; %8.8’inin emekli veya diğer meslek gruplarında yer aldığı

ğı; %30.8'inin ise iş sahibi olmadığı tespit edilmiştir. Son olarak katılımcıların aylık kazançlarına bakıldığında %10.9'unun 3000 TL ve altı, %11.11'inin 3001-4000 TL, %8.2'sinin 4001-5000 TL, %20.4'ünün 5001-6000 TL, %24.9'unun 6001 TL ve üzeri kazancı varken %24.5'inin düzenli bir kazancı olmadığı belirlenmiştir.

2. Cinsiyete Değişkenine Göre Boşanma Nedenleri Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik tutum puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan bağımsız örneklem t- testi sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	t	p
Uyumlu	Kadın	272	37.55	3.71	1.76	.078
	Erkek	169	36.88	4.13		
Dindar	Kadın	272	10.05	2.90	1.44	.149
	Erkek	169	9.63	3.05		
Şiddet Karşıtı	Kadın	272	10.37	3.05	3.19	.002*
	Erkek	169	9.39	3.28		
Medya Etkisine Tepki	Kadın	272	12.21	2.44	-.13	.897
	Erkek	169	12.24	2.39		
Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum	Kadın	272	70.18	7.43	2.76	.006*
	Erkek	169	68.14	7.70		

Tablo 2'de görüldüğü üzere kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik uyumlu tutum puanları ($\bar{x}=37.55$) ile erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik uyumlu tutum puanları ($\bar{x}=36.88$) arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir ($t=1.76$, $p>.05$). Benzer şekilde kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum puanları ($\bar{x}=10.05$) ile erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum puanları ($\bar{x}=9.63$) arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı belirlenmiştir ($t=1.44$, $p>.05$). Yine kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki tutum puanları ($\bar{x}=12.21$) ile erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki tutum puanları ($\bar{x}=12.24$) arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı belirlenmiştir ($t=-.13$, $p>.05$).

Bu sonuçların aksine kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum puanları ($\bar{x}=10.37$) ile erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum puanları ($\bar{x}=9.39$) arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir ($t=3.19$, $p<.05$). Tespit edilen bu farklılığa göre kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum düzeyleri erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum düzeylerine göre anlamlı derecede daha

yüksek bulunmuştur. Bu sonuca ek olarak kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanları ($\bar{x}=70.18$) ile erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanları ($\bar{x}=68.14$) arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir ($t=2.76$, $p<.05$). Tespit edilen bu farklılığa göre kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum düzeyleri, erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum düzeylerine göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur.

3. YAŞ GRUBU DEĞİŞKENİNE GÖRE BOŞANMA NEDENLERİ ARASINDAKİ FARKLILIĞIN ANALİZLERİNE DAİR BULGULAR

3.1. Yaş Grubu Değişkenine Göre Uyumlu Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik uyumlu alt boyutu puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Boşanma Nedenlerine Yönelik Uyumlu Tutum Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			Anova Sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
18-24 yaş	68	36.03	4.35	G.Arası	163.67	6			
25-30 yaş	68	37.15	3.57	G.İçi	6478.01	434	27.29	1.83	.092
31-35 yaş	91	37.53	3.75	Toplam	6641.69	440	14.93		
36-40 yaş	99	37.68	3.68						
41-45 yaş	56	37.96	3.63						
46-50 yaş	35	36.97	4.87						
51 ve üzeri	24	37.79	3.13						
Toplam	441	37.30	3.89						

Tablo 3’de görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik uyumlu alt boyutu puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu tespit etmek için yapılan ANOVA sonucunda yaş grupları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=1,828$; $p>.05$).

3.2. Yaş Grubu Değişkenine Göre Dindar Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik dindar alt boyutu puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Boşanma Nedenlerine Yönelik Dindar Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA Sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
18-24 yaş	68	8.73	3.16	G.Arası	128.23	6	21.37	2.49	.022
25-30 yaş	68	10.37	3.09	G.İçi	3728.54	434	8.59		
31-35 yaş	91	10.20	2.56	Toplam	3856.78	440			
36-40 yaş	99	10.00	2.77						
41-45 yaş	56	10.11	3.09						
46-50 yaş	35	9.49	2.95						
51 yaş ve üzeri	24	10.29	3.37						
Toplam	441	9.89	2.96						

Tablo 4'de görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik dindar alt boyutu puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonucunda yaş gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($F=2.488$; $p<.05$). Daha sonra tespit edilen bu farklılaşmanın hangi gruplar üzerinde olduğunu belirlemek için post-hoc analizi uygulanmıştır. Yapılan Tukey HSD Analizi sonucunda yaşı 18-24 arasında olan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik dindar alt boyutu tutum puanlarının, yaşı 25-30 ve 31-35 arasında olan bireylere göre anlamlı derecede daha düşük olduğu görülmüştür ($p<.05$).

3.3. Yaş Grubu Değişkenine Göre Şiddet Karşıtı Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı alt boyutu puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo'5'te verilmiştir.

Tablo 5: Boşanma Nedenlerine Yönelik Şiddet Karşıtı Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
18-24 yaş	68	10.15	3.23	G.Arası	37.17	6	6.20	0.61	.722
25-30 yaş	68	10.44	3.29	G.İçi	4400.82	434	10.14		
31-35 yaş	91	9.96	3.39	Toplam	4437.99	440			
36-40 yaş	99	9.80	2.96						
41-45 yaş	56	10.13	3.03						
46-50 yaş	35	9.86	3.19						
51 yaş ve üzeri	24	9.17	3.20						
Toplam	441	10.00	3.18						

Tablo 5'de görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı alt boyutu puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonucunda yaş grupları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır ($F=0.611$; $p>05$).

3.4. Yaş Grubu Değişkenine Göre Medya Etkisine Tepki Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki alt boyutu puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Boşanma Nedenlerine Yönelik Medya Etkisine Tepki Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
18-24 yaş	68	11.69	2.42	G.Arası	82.93	6	13.82	2.42	.026
25-30 yaş	68	12.96	2.06	G.İçi	2484.17	434	5.72		
31-35 yaş	91	12.30	2.42	Toplam	2567.10	440			
36-40 yaş	99	12.31	2.50						
41-45 yaş	56	12.25	2.23						
46-50 yaş	35	11.37	2.43						
51 yaş ve üzeri	24	12.08	2.90						
Toplam	441	12.22	2.42						

Tablo 6'da görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki alt boyutu puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda yaş gruplarının toplam puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($F=2.415$; $p<.05$). Daha sonra tespit edilen bu farklılaşmanın hangi gruplar üzerinde olduğunu belirlemek için post-hoc analizi uygulanmıştır. Yapılan Tukey HSD Analizi sonucunda yaşı 25-30 arasında olan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki alt boyutu tutum puanlarının, yaşı 18-24 ve 41-45 arasında olan bireylere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmüştür ($p<.05$).

3.5. Yaş Grubu Değişkenine Göre Boşanma Nedenlerine Yönelik Toplam Tutum Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanlarının yaş grubu göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Boşanma Nedenlerine Yönelik Toplam Tutum Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
18-24 yaş	68	66.60	7.50	G.Arası	896.23	6	149.37	2.65	.016
25-30 yaş	68	70.91	7.55	G.İçi	24481.53	434	56.41		
31-35 yaş	91	69.98	7.32	Toplam	25377.76	440			
36-40 yaş	99	69.78	7.32						
41-45 yaş	56	70.45	7.69						
46-50 yaş	35	67.69	7.81						
51 yaş ve üzeri	24	69.33	8.06						
Toplam	441	69.40	7.60						

Tablo 7 'de görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanlarının yaş grubu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda yaş gruplarının toplam puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür (F=2.648; p<.05). Daha sonra tespit edilen bu farklılaşmanın hangi gruplar üzerinde olduğunu belirlemek için post-hoc analizi uygulanmıştır. Yapılan Tukey HSD Analizi sonucunda yaşı 25-30 arasında olan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanlarının, yaşı 18-24 arasında olan bireylere göre anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür (p<.05).

4. MEDENİ DURUM DEĞİŞKENİNE GÖRE BOŞANMA NEDENLERİNE YÖNELİK TUTUM ARASINDAKİ FARKLILIĞIN ANALİZLERİNE DAİR BULGULAR

Boşanma nedenlerine yönelik tutum puanlarının medeni durum değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8: Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Medeni Durum	N	\bar{x}	SS	t	p
Uyumlu	Evli	311	37.51	3.71	1.79	.075
	Bekar	130	36.78	4.24		
Dindar	Evli	311	10.14	2.84	2.70	.007
	Bekar	130	9.31	3.17		
Şiddet Karşıtı	Evli	311	9.85	3.14	-1.47	.143
	Bekar	130	10.34	3.24		
Medya Etkisine Tepki	Evli	311	12.22	2.48	-.03	.976
	Bekar	130	12.22	2.27		
Boşanma Nedenlerine Yönelik Tutum	Evli	311	69.71	7.60	1.33	.183
	Bekar	130	68.65	7.55		

Tablo 8'de görüldüğü üzere evli bireylerde boşanma nedenlerine yönelik uyumlu tutum puanları ($\bar{x}=37.51$) ile bekar bireylerde boşanma nedenlerine yönelik uyumlu tutum puanları ($\bar{x}=36.78$) arasında anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($t=1.79$, $p>.05$). Benzer şekilde evli bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum puanları ($\bar{x}=9.85$) ile bekar bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum puanları ($\bar{x}=10.34$) arasında anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı belirlenmiştir ($t=-1.47$, $p>.05$). Yine evli bireylerde boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki tutum puanları ($\bar{x}=12.22$) ile bekar bireylerde boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki tutum puanları ($\bar{x}=12.22$) arasında anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($t=-.03$, $p>.05$). Ölçekten alınan toplam tutum puanlarına bakıldığında ise evli bireylerde boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanları ($\bar{x}=69.71$) ile bekar bireylerde boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanları ($\bar{x}=68.65$) arasında da anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı belirlenmiştir ($t=1.33$, $p>.05$).

Bu sonuçların aksine evli bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum puanları ($\bar{x}=10.14$) ile bekar bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum puanları ($\bar{x}=9.31$) arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu görülmüştür ($t=2.70$, $p<.05$). Tespit edilen bu farklılığa göre evli bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum düzeyleri bekar bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum düzeylerine göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur.

5. MESLEK DEĞİŞKENİNE GÖRE BOŞANMA NEDENLERİ ARASINDAKİ FARKLILIĞIN ANALİZLERİNE DAİR BULGULAR

5.1. Meslek Değişkenine Göre Uyumlu Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik uyumlu alt boyutu puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9: Boşanma Nedenlerine Yönelik Uyumlu Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
Kamu	195	38.06	3.86	G.Arası	249.40	3	83.13	5.68	.001*
Özel Sektör	71	36.47	4.36	G.İçi	6392.28	437	14.63		
İş sahibi değil	136	36.52	3.66	Toplam	6641.68	440			
Diğer (Emekli vs.)	39	37.69	3.10						
Toplam	441	37.30	3.89						

Tablo 9'da görüldüğü üzere boşanma nedenlerine yönelik uyumlu alt boyut tutum puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda meslek gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=5.683$; $p<.05$). Daha sonra tespit edilen bu farklılaşmanın hangi gruplar üzerinde olduğunu belirlemek için post-hoc analizi uygulanmıştır. Yapılan Tukey HSD Analizi sonucunda kamuda çalışan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik uyumlu alt boyutu tutum puanlarının, özel sektörde çalışan ve iş sahibi olmayan bireylere göre anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür ($p<.05$).

5.2. Meslek Değişkenine Göre Dindar Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik dindar alt boyutu puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10: Boşanma Nedenlerine Yönelik Dindar Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
Kamu	195	9.82	2.99	G.Arası	6.08	3	2.03	.23	.876
Özel Sektör	71	9.79	2.86	G.İç	3850.	437	8.81		
İş sahibi değil	136	10.06	3.01	Toplam	70	440			
Diğer (Emekli vs.)	39	9.82	2.94		3856.				
Toplam	441	9.89	2.96		78				

Tablo 10'da görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik dindar alt boyut tutum puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda meslek gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($F=5.683$; $p>.05$).

5.3. Meslek Değişkenine Göre Şiddet Karşıtı Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı alt boyutu puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11: Boşanma Nedenlerine Yönelik Şiddet Karşısı Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss ANOVA sonuçları değerleri			Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
	N	\bar{x}	SS						
Kamu	195	9.93	3.18	G.Arası	15.30	3	5.10	.51	.680
Özel Sektör	71	9.90	3.41	G.İç	4422.70	437	10.12		
İş sahibi değil	136	9.96	3.05	Toplam	4437.99	440			
Diğer (Emekli vs.)	39	10.59	3.19						
Toplam	441	10.00	3.18						

Tablo 11'de görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşısı alt boyut tutum puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda meslek gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($F=5.504$; $p>.05$).

5.4. Meslek Değişkenine Göre Medya Etkisine Tepki Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki alt boyutu puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12: Boşanma Nedenlerine Yönelik Medya Etkisine Tepki Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss ANOVA Sonuçları değerleri			Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	P
	N	\bar{x}	SS						
Kamu	195	12.53	2.36	G.Arası	47.61	3	15.87	2.75	.042
Özel Sektör	71	12.16	2.24	G.İç	2519.49	437	5.77		
İş sahibi değil	136	12.02	2.55	Toplam	2567.10	440			
Diğer (Emekli vs.)	39	11.46	2.35						
Toplam	441	12.22	2.42						

Tablo 12'de görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki alt boyut tutum puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda meslek gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($F=2.753$; $p>.05$).

5.5. Meslek Değişkenine Göre Boşanma Nedenlerine Yönelik Toplam Tutum Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13: Boşanma Nedenlerine Yönelik Medya Etkisine Tepki Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss ANOVA Sonuçları değerleri			Varyans Kaynağı	KT	SD	KO	F	p
	N	\bar{x}	SS						
Kamu	195	70.34	7.57	G.Arası	353.60	3	117.87	2.06	.105
Özel Sektör	71	68.31	7.86	G.İçi	25024.16	437	57.26		
İş sahibi değil	136	68.57	7.50	Toplam	25377.76	440			
Diğer (Emekli vs.)	39	69.56	7.24						
Toplam	441	69.40	7.59						

Tablo 13'te görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanlarının meslek değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda meslek gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($F=2.058$; $p>.05$).

6. AYLIK KAZANÇ DEĞİŞKENİNE GÖRE BOŞANMA NEDENLERİ ARASINDAKİ FARKLILIĞIN ANALİZLERİNE DAİR BULGULAR

6.1. Aylık Kazanç Değişkenine Göre Uyumlu Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik uyumlu alt boyutu puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14: Boşanma Nedenlerine Yönelik Uyumlu Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Aylık Kazanç Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA sonuçları	KT	Sd	KO	f	p
	N	\bar{x}	SS						
3000 TL ve altı	48	36.21	4.30	G.Arası	281.38	5	56.28	3.85	.002'
3001-4000 TL	49	36.16	3.73	G.İçi	6360.30	435	14.62		
4001-5000	36	38.17	4.56	Toplam	6641.68	440			
5001-6000 TL	90	38.41	3.55						
6001 TL ve üzeri	110	37.49	3.82						
Düzenli kazanç yok	108	36.88	3.59						
Toplam	441	37.29	3.89						

Tablo 14'te görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik uyumlu alt boyut tutum puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda aylık kazanç gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=3.849$; $p<.05$). Daha sonra tespit edilen bu farklılaşmanın hangi gruplar üzerinde olduğunu belirlemek için post-hoc analizi uygulanmıştır. Yapılan Tukey HSD Analizi sonucunda aylık kazancı 5001-6000 TL arasında olan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik uyumlu alt boyutu tutum puanlarının, aylık kazancı 3000 ve altı ile 3001-4000 TL arasında olan bireylere göre anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür ($p<.05$).

6.2. Aylık Kazanç Değişkenine Göre Dindar Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik dindar alt boyutu puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15: Boşanma Nedenlerine Yönelik Dindar Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Aylık Kazanç Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA Sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
3000 TL ve altı	48	10.13	2.65	G.Arası	43.90	5	8.78	1.00	.416
3001-4000 TL	49	10.43	2.94	G.İçİ	3812.88	435	8.77		
4001-5000	36	10.14	2.57	Toplam	3856.78	440			
5001-6000 TL	90	9.89	2.89						
6001 TL ve üzeri	110	9.41	3.03						
Düzenli kazanç yok	108	9.95	3.20						
Toplam	441	9.89	2.96						

Tablo 15'te görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik dindar alt boyutu puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda aylık kazanç gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=1.002$; $p>.05$).

6.3. Aylık Kazanç Değişkenine Göre Şiddet Karşısı Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı alt boyutu puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16: Boşanma Nedenlerine Yönelik Şiddet Karşısı Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Aylık Kazanç Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA Sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
3000 TL ve altı	48	9.63	3.53	G.Arası	29.67	5	5.94	.57	.711
3001-4000 TL	49	10.00	3.42	G.İçi	4408.32	435	10.13		
4001-5000	36	10.64	3.53	Toplam	4437.99	440			
5001-6000 TL	90	10.06	2.93						
6001 TL ve üzeri	110	9.76	3.09						
Düzenli kazanç yok	108	10.13	3.09						
Toplam	441	10.00	3.18						

Tablo 16'da görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşısı alt boyutu puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda aylık kazanç gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($F=.586$; $p>.05$).

6.4. Aylık Kazanç Değişkenine Göre Medya Etkisine Tepki Alt Boyutu Arasındaki Farklılığın Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki alt boyutu puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17: Boşanma Nedenlerine Yönelik Medya Etkisine Tepki Alt Boyut Tutum Düzeylerinin Aylık Kazanç Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA Sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
3000 TL ve altı	48	11.92	2.33	G.Arası	72.92	5	14.58	2.54	.028
3001-4000 TL	49	11.45	2.67	G.İçi	2494.18	435	5.73		
4001-5000	36	12.56	1.90	Toplam	2567.10	440			
5001-6000 TL	90	12.76	1.97						
6001 TL ve üzeri	110	12.38	2.50						
Düzenli kazanç yok	108	11.97	2.64						
Toplam	441	12.22	2.42						

Tablo 17'de görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki alt boyutu puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda aylık kazanç gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=2.544$; $p<.05$). Daha sonra tespit edilen bu farklılaşmanın hangi gruplar üzerinde olduğunu belir-

lemek için post-hoc analizi uygulanmıştır. Yapılan Tukey HSD Analizi sonucunda aylık kazancı 5001-6000 TL arasında olan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik medya etkisine tepki alt boyutu tutum puanlarının, aylık kazancı 3001-4000 TL arasında olan bireylere göre anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür ($p<.05$).

6.5. Aylık Kazanç Değişkenine Göre Boşanma Nedenlerine Yönelik Toplam Tutum Arasındaki Farklılık Analizlerine Dair Bulgular

Boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18: Boşanma Nedenlerine Yönelik Toplam Tutum Düzeylerinin Aylık Kazanç Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Grup	F, \bar{x} ve ss değerleri			ANOVA Sonuçları					
	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	f	p
3000 TL ve altı	48	67.88	7.53	G.Arası	662.52	5	132.50	2.33	.042
3001-4000 TL	49	68.04	8.82	G.İçİ	24715.24	435	56.82		
4001-5000	36	71.50	8.90	Toplam	25377.76	440			
5001-6000 TL	90	71.11	7.02						
6001 TL ve üzeri	110	69.05	7.05						
Düzenli kazanç yok	108	68.93	7.33						
Toplam	441	69.40	7.60						

Tablo 18'de görüldüğü üzere, boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanlarının aylık kazanç değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan ANOVA sonucunda aylık kazanç gruplarının toplam puanları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=2.332$; $p>.05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Boşanmanın sadece bireyi değil toplumu ilgilendiren bir durum olması ve son yıllarda artış göstermesi Türkiye'de bu alanda çalışmalar yapılmasını zorunlu kılmıştır. Literatürde bu alanda yapılan çalışmalar da incelenerek araştırma bulguları ile kıyas yapılmıştır. Yapılan bu çalışmada sosyodemografik özellikler ile boşanma sebeplerine yönelik tutum arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda ilk olarak katılımcıların sosyodemografik özellikleri belirlenmiştir. Sonrasında ise cinsiyet, yaş, eğitim durumu, meslek ve aylık kazançta göre boşanma nedenlerine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığı incelenmiş, veriler ölçek alt boyutlarında analiz edilip değerlendirilmiştir. Bu bölümde, öncelikli olarak değişkenler arasındaki ilişki incelenmiş ardından alandaki çalışmalar düzeyinde tartışmalara yer verilmiştir.

Yapılan araştırmada cinsiyete göre boşanma sebepleri arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığı incelenmiştir. Ölçeğin uyumlu alt boyutunda, dindar alt boyutunda, medya etkisine tepki alt boyutunda cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma bulunmazken; şiddet karşıtı alt boyutunda anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Tespit edilen bu farklılıklara göre kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum düzeyleri erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum düzeylerine göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuca ek olarak kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum düzeyleri, erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum düzeylerine göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur. Türkiye’de toplumsal cinsiyet rollerine bakıldığında kadınların kırılgan, hassas ve erkeklere göre daha güçsüz olarak algılanmaktadır. Bu algı kadınların evlilik yaşamlarında da karşılarına olumsuz bir durum olarak çıkmakta ve kadınları şiddete açık bir konuma getirmektedir. Karşılaşılan bu şiddet durumunun Türk toplumu da dahil olmak üzere ataerkil çoğu toplumda kadınlar üzerindeki baskısı ve olumsuz etkisi erkeklere göre daha fazla olduğu bilinmektedir. Bu nedenle yapılan araştırmada cinsiyet değişkeni ile ilgili elde edilen sonucun bu olumsuz durumlardan ortaya çıkabileceği düşünülmektedir. Elde edilen sonuçlar ilgili literatür ile karşılaştırıldığında benzer sonuçlara ulaşan çalışmalar mevcuttur (Saraçoğlu 2021; Özyurt ve Deveci, 2010). Aktaş Akoğlu ve Küçükkaragöz (2018) boşanma sürecinde karşılaşılan güçlüklerle ve boşanma nedenlerine yönelik yaptıkları çalışma sonucu elde edilen bulgular, bu araştırmanın sonucunda tespit edilen “kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum düzeylerinin, erkek bireylerde boşanma nedenlerine yönelik şiddet karşıtı tutum düzeylerine göre anlamlı derecede daha yüksek bulunması” sonucunu destekler niteliktedir. Yapılan çalışmada da kadınların sözlü veya fiziksel şiddeti boşanma nedeni olarak gösterme oranının erkeklere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Türkiye’de yapılan Aile Yapısı Araştırması (2011) kapsamında kadınlarda boşanma nedenlerine bakıldığında ikinci sırada dayak ve kötü muamele olduğu görülmektedir. Bu durum kadınların baskı ve şiddet konusunda mağdur konumda olabileceklerini ve boşanmaya yönelik tutumlarda bu baskı ve şiddeti ön planda tutabileceklerini ifade etmektedir. Görüldüğü üzere bu çalışmalar yapılan araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Yine yapılan araştırmada yaş grubuna göre boşanma sebepleri arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığı incelenmiştir. Ölçeğin uyumlu alt boyutunda ve şiddet karşıtı alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmazken; dindar alt boyutunda, medya etkisine tepki alt boyutunda anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. 18-24 arasında olan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik dindar alt boyutu tutum puanlarının, yaşı 25-30 ve 31-35 arasındaki bireylere göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca göre jenerasyonlar arasında dindar tutum puanlarına yönelik önemli bir farklılığın olduğu gözle çarpılmaktadır. X, Y ve Z kuşağı olarak da ifade edilen bu jenerasyonların her birinin birbirinden farklı özellikleri

bulunabilmektedir. Farklı jenerasyondaki bireylerin yaşama dair bakış açılarındaki değişimler, buldukları gelişim dönemlerine ait özellikler veya ölüm korkusu gibi unsurların jenerasyonların dini kavramlara olan eğilimlerinde farklılığa sebep olabileceği varsayılmaktadır. Özellikle Z kuşağını kapsayan jenerasyonun dindar tutum düzeylerinin yıllar geçtikçe azaldığı ifade edilmektedir (Twenge, 2018). Bu azalmada bireylerin aile yapılarındaki değişimlerin, teknolojideki ilerlemelerin ve özgürlük, eşitlik, cinsellik gibi konulardaki tartışmaların etkili olduğu vurgulanmıştır (Aydın, 2020). Dolayısıyla bu çalışmada 18-24 yaş arasındaki bireylerin dindar alt boyutuna yönelik tutumlarının daha düşük çıkması beklenebilecek bir sonuçtur. Bu düşüncüyü destekleyen çalışmalar ilgili literatürde yer almaktadır (Baynal, 2015; Uysal, 2006). Benzer şekilde Z kuşağının medya etkisine tepki düzeylerinde diğer jenerasyonlara göre azalış olması onların teknoloji ile iç içe büyümesi ve medya içerisinde karşılaştıkları içeriklerin bu jenerasyondaki bireylere doğal gelmesi sonucunda oluştuğu düşünülmektedir. Kısacası yaş değişkeni açısından elde edilen bu farklılıkların jenerasyonların yukarıda ifade edilen kavram ve olgulara bakış açılarındaki değişimlerden kaynaklanabileceği ifade edilmektedir.

Yaşı 25-30 arasında olan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik toplam tutum puanlarının, yaşı 18-24 arasında olan bireylere göre anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durumun oluşmasında örneklemdaki evli bireylerin evliliğin ilk yıllarında birbirlerine ve evlilikleri içerisinde yaşamış oldukları problemlere daha anlayışı olarak yaklaşması ve ilerleyen yıllarda bu problemlere daha az tahammül göstermelerinin etkili olabileceği düşünülmektedir. Özellikle evliliğin ilk yıllarında eşler birbirlerine ve içinde buldukları evliliğe daha iyimser bir pencereden bakabilmektedir. Bu bakış açısından dolayı boşanmaya yönelik tutumlarının daha uzun süre evli olan bireylere göre düşük olması çok şaşırtıcı olmamaktadır. Aktaş Akoğlu ve Küçükkaragöz'ün (2018) yapmış olduğu çalışmada benzer bir sonuca ulaşıldığı görülmüştür. Bu bulguları destekleyen başka çalışmalar da mevcuttur (Eyce, 2002; Soygan, 2019). Örneklemdeki bekar bireyler açısından ele alındığında ise yine yaşı 18-24 arasında olan bekar bireylerin yaşı 25-30 arasında olan bekar bireylere göre boşanma nedenlerine yönelik tutumlara daha az eğilim göstermesinde jenerasyonlar arasındaki anlayış farklılıklarının etkili olabileceği düşünülmektedir. Buldukları yaş dönemi sebebiyle bireyler evlilik veya boşanma gibi kavramların ilgili sosyodemografik değişkenleri algılayışlarında farklılaşmaya neden olabileceği varsayılmaktadır.

Boşanma nedenlerine yönelik tutum düzeyleri medeni durum değişkenine göre incelendiğinde ise evli bireyler ile bekar bireylerin tutum puanlarının uyumlu olduğu; şiddet karşıtı, medya etkisine tepki alt boyutları ve ölçeğin geneli için farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bu durumun aksine evli ve bekar bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum puanlarının farklılaştığı belirlenmiştir. Bu farklılığa göre evli bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum düzeyleri bekar bireylerde boşanma nedenlerine yönelik dindar tutum düzeylerine göre an-

lamalı derecede daha yüksek bulunmuştur. Bu durumun oluşmasında evli bireylerin evlilik içerisinde din ile ilgili konuları tecrübe ederek değerlendirebildiği ve bu nedenle bu konuya daha çok eğilim gösterebileceği düşünülmektedir. Buna ek olarak bekar bireylerin evlilik sürecini tecrübe etmedikleri için dindar tutumla ilgili düşüncelerinin daha soyut kalabileceği ve bu konuda daha esnek olabilecekleri varsayılmaktadır. İlgili literatür evli bireylerin aile içindeki huzuru sağlamada veya çatışmaları önlemede din kavramını ilişkilerine dahil edebildiğini ve bu durumu kendi lehine kullanabildiğini belirtmektedir (Lambert ve Dollahite, 2006). Bu nedenle evli bireylerin dindar tutum alt boyutuna bekar bireylerden daha çok önem göstermeleri ve boşanma nedeni olarak daha çok ön plana almaları beklenebilir bir durumdur. İlgili literatür incelendiğinde evli ve bekar bireylerin dindar tutum kavramı ile ilgili farklılaşmanın incelendiği herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Ancak genel olarak yapılan çalışmalara bakıldığında dindar tutum ile evlilik uyumu arasında olumlu bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir (akt. Geçioğlu ve Kayıklık, 2019). Bu nedenle evli bireylerin bu durumu tecrübe ederek din ile ilgili konularda uyuma daha çok önem verdiğini ve uyumsuzluk durumunda boşanma nedenlerinden birisi olarak ön planda tutabileceklerini söylemek mümkündür.

Mesleğe göre boşanma sebeplerine yönelik tutum arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığı incelenmiştir. Ölçeğin uyumlu alt boyutunda mesleğe göre anlamlı farklılık bulunurken; dindar alt boyutunda, şiddet karşıtı alt boyutunda, medya etkisine tepki alt boyutunda anlamlı farklılıklar bulunmamaktadır. Elde edilen bu farklılığa göre kamuda çalışan bireylerin uyumlu alt boyutundan almış oldukları tutum puanlarının özel sektörde çalışan ve iş sahibi olmayan bireylere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu duruma sabit gelire sahip bireylerin kendilerini sabit bir geliri olmayan bireylere göre maddi özgürlük anlamında daha rahat hissetmelerinin ve boşanma kavramına daha ılımlı bakmalarının neden olduğu düşünülmektedir. Can ve Aksu (2016) yapmış oldukları araştırmada evli bireylerin belirli bir gelirinin olmasının daha kolay boşanma kararı almada etkili olduğunu belirlemişlerdir. Bu durumun yapılan araştırmada elde edilen sonucu destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Duyan ve diğerlerinin (2007) yapmış olduğu araştırmaya göre ise sabit bir geliri olmayan kadınların boşanma kavramına daha olumsuz olarak yaklaştıkları belirlenmiştir. Yapılan araştırmalara bakıldığında sabit gelir kavramının hem erkek hem kadın bireylerde boşanma nedenlerine yönelik tutumlarında etkili olduğu görülmektedir. Kadınların da iş yaşamına dahil olarak maddi özgürlüklerini kazanmasının ve geleceğine dair daha güvende hissetmelerinin sabit gelirle ilgili olduğu düşünülmektedir. Kısacası erkek veya kadın fark etmeksizin bireylerin kendi ayakları üzerinde durabileceklerini düşündüren sabit gelir kavramının bireylerin boşanma tutumlarına etkisi bu araştırma sonucunda da görülmektedir.

Aylık kazanca göre boşanma sebeplerine yönelik tutum arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığı incelenmiştir. Ölçeğin uyumlu alt boyutunda ve medya

etkisine tepki alt boyutunda aylık kazançta göre anlamlı farklılıklar bulunurken, dindar alt boyutunda ve şiddet karşıtı alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Elde edilen farklılıklara bakıldığında aylık kazancı daha yüksek olan bireylerin boşanma nedenlerine yönelik tutum puanlarının aylık kazancı daha düşük olan bireylere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durumun oluşmasında meslek grubu değişkeninde de belirtildiği gibi sabit ve yüksek bir gelirin olması bireyleri boşanma kavramına daha eğilimli hale getirebilmektedir. Bu nedenle bireyler aylık gelirleri yükseldikçe daha kolay bir şekilde boşanma kararı almaya yönelmektedir denilebilir. Can ve Aksu (2016) tarafından yapılan araştırmanın bulguları, bu çalışmada geçen aylık kazanç değişkenine göre boşanma sebepleri arasındaki ilişkinin tespitine yönelik olan bulgularını da destekler niteliktedir. Koçer'in (2020) yapmış olduğu çalışmada kadınların ekonomik özgürlüğü boşanma aşamasında bir zorluk unsuru olarak ele aldıkları belirlenmiştir. Özellikle aylık kazancı düşük olan bireylerin boşanma kavramına maddi olarak belirsizlik yaşayacakları için daha zor bir süreç olarak bakabilecekleri düşünülmektedir. Bu sonuçların araştırmanın bulgularını desteklediği görülmektedir.

ÖNERİLER

Bu çalışmada çeşitli demografik değişkenlerin boşanma nedenlerine yönelik tutumlarla olan ilişkisi incelenmiş ve elde edilen sonuçlar literatür ışığında tartışılmıştır. Araştırmanın bulgularına yönelik gerekli yorumlamalar yapılmıştır. Bu yorumlamaların ilerleyen zamanda başka araştırmalarla da desteklenmesi hem bilimsel hem de toplumsal açıdan önemlidir. Ayrıca yapılan çalışmadan elde edilen bulgulardan hareketle sunulabilecek bazı öneriler şu şekildedir:

- Boşanmaları besleyen sebepler üzerinde daha çok durularak, ileride yapılacak olan araştırmalarda bu konunun farklı demografik değişkenler açısından ele alınarak tekrar yapılması önerilebilir.
- İleride yapılacak olan araştırmalarda boylamsal olarak evli ve bekar ve hatta boşanmış bireylerin bu tutumlarının zaman içerisinde nasıl değiştiği incelenebilir.
- Aile birliğinin bozulmasından şüphesiz ki en fazla etkilenen bireyler çocuklardır. Yapılan bu çalışma çocuklar açısından ele alınmamıştır. Bu sebeple çocukların da dahil edildiği bir araştırmanın yapılması önerilir.
- Araştırma kapsamında boşanma nedenlerine yönelik tutumların erkek ve kadın bireylerin farklılaştığı noktalar bulunmaktadır. Bu farklılaşmaların cinsiyete göre tekrar ele alındığı farklı araştırmaların yapılması, önleyici ve destekleyici çalışmalarda bu hususlara dikkat edilmesi önerilir.

Yazar Katkı Oranları:

Çalışmanın Tasarlanması (Design of Study) : ZNY (% 50), FK (% 50)

Veri Toplanması (Data Acquisition) : ZNY (% 10), FK (% 90)

Veri Analizi (Data Analysis) : ZNY (% 90), FK (% 10)

Makalenin Yazımı (Writing up) : ZNY (% 50), FK (% 50)

Makale Gönderimi ve Revizyonu (Submission and Revision) : ZNY (% 60), FK (% 40)

KAYNAKLAR

- Aktaş Akoğlu, Ö., ve Küçükkaragöz, H. (2018). Boşanma nedenleri ve boşanma sonrasında karşılaşılan güçlüklerle ilişkin bir araştırma: İzmir ili örneği. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 29(1), 153-172.
- Aktaş, Ö. (2011). *Boşanma nedenleri ve boşanma sonrasında karşılaşılan güçlükler / Reasons of divorce and difficulties met following divorce* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü İzmir.
- ASAGEM (TC Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı), (2009). *Boşanma Nedenleri Araştırması*, Ankara.
- Aydın, N. (2020). *Z kuşağı ve din* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Baynal, F. (2015). Yetişkinlerde dindarlık ve ruh sağlığı ilişkisinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 206-231.
- Boşanma İstatistikleri. (2021, 2 25). 11 21, 2021 tarihinde TÜİK: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Evlenme-ve-Boşanma-İstatistikleri-2020-37211> adresinden alındı.
- Büyükköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel F. (2022). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi
- Can, Y., ve Aksu, N. B. (2016). Boşanma sürecinde ve sonrasında kadın. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(58), 888-902.
- Demir, A. (2017). *Boşanmanın Şahsi Sonuçları* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Doğan, Ş. (2016). Boşanma nedenlerine yönelik tutumlar: Boşanmayı artırıcı veya engelleyici faktörlere yönelik tutum ölçeği geliştirme. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Dergisi*, 5(4) 991-1011.
- Duyan, G. Ç., Acar, H., Acar, Y. B. ve Karataş, K. (2007). Boşanmış kadınların yaşam öyküleri ve yoksullukla baş etme biçimleri. *Kriz Dergisi*, 15 (1), 25-38.
- Evlenme ve Boşanma İstatistikleri, 2021 (25 Şubat 2022). Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni, 18616. Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/>
- Ermez, Ö. (2020). *Evlilik, aile ve boşanma: aile üzerine kavramsal bir çalışma* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Eyce, B. (2002). Demografik özelliklere göre Türkiye'de boşanma. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 0(14), 81 - 98.
- Geçioğlu, A. R. ve Kayıklık, H. (2019). Dindarlık ve Evlilik Uyumu İlişkisi: Evli Bireyler Üzerine Bir İnceleme. Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 9(1), 202-224.
- Gökçe, B. (2020). *Boşanmış ebeveynlerin boşanma nedenleri ve boşanma kararlarına ilişkin bir nitel araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hair, J. F. (2013). *Multivariate Data Analysis*: Pearson Education Limited.
- Kaya, K., ve Tan Eren, G. (2020). Boşanma ve erken boşanmaların artış nedenleri. *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 3(9) 708-728.
- Koçer, E. (2020). Boşanmış bireylerin boşanma sonrası süreçlerinin incelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep.
- Lambert, N. M., Dollahite, D. C., (2006). How religiosity helps couples prevent, resolve and overcome marital conflict. *Family Relations*, 55(4), 439-449.

- Noyan, E., Tosun Cavgar, C., ve Cavgar, E. (2020). Boşanmaya yönelik faktörlerin belirlenmesine yönelik bir araştırma (Muğla İli Fethiye ilçesi örneği). *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 10(2) 730-745.
- Özyurt, B. C., ve Devenci, A. (2010). Manisa'da kırsal bir bölgedeki 15-49 yaş evli kadınlarda depresif belirti yaygınlığı ve aile içi şiddetle ilişkisi. *Türk psikiyatri dergisi*, 21(1), 1-7.
- Saraçoğlu, M. (2021). *Aile içi şiddetin boşanma üzerine etkilerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Soygan, H. (2019). *Boşanmış kadınların boşanma sebepleri ve boşanma sonrası karşılaştıkları güçlüklerin sosyolojik analizi Yozgat ili örneği / The sociological analysis of divorced woman's reasons for divorce and difficulties they face after divorce - the case of Yozgat pro* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Bozok Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yozgat.
- Tekin, H. N. (2017). *Türk hukukunda anlaşmalı boşanma* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). T.C. Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Türkiye Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2011). Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması. Erişim Adresi: <http://www.anarastirma.com.tr/dosyalar/arastirmalar/1161/dosya-1161-1638.pdf>
- Twenge, J. M. (2018). *i-Nesli*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Uysal, V. (2006). *Türkiye'de Dindarlık ve Kadın*. İstanbul: DEM Yayınları.
- Uzunoglu, N. (2016). *Türkiye'de Boşanma Nedenleri: Bolu İli Örneği: Bolu* (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yörükoğlu, A. (2003). *Çocuk ruh sağlığı: çocuğun kişilik gelişimi, eğitimi ve ruhsal sorunları*. İstanbul: Özgür Yayınları: 421.

THE EXAMINATION OF RELATIONSHIP BETWEEN SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS AND ATTITUDES TO THE REASONS FOR DIVORCE

EXTENDED ABSTRACT:

As a social being, human relations with his environment are an important part of his life since his birth. Many approaches that examine object relations, attachment theories, psychodynamic approaches or developmental theories in psychology or sociology highlight and examine social relations. For centuries, different perspectives on this concept of divorce have been put by various schools. Marriage, which can be considered within the scope of human relations, has an important place in the lives of many people. In this process, divorce emerges as the last step in cases where married individuals cannot get along or adapt. Divorce; in addition to causing negative feelings such as boredom, stress, loneliness or falling into emptiness, divorce can also make feel positive emotions such as peace, relaxation, liberation or gaining self-confidence. Of course, the reasons for divorce may be based on different reasons in the formation of such different feelings, and these differentiations may vary from society to society or from culture to culture (Gökçe, 2020). Family forms the core of society and a healthy family means a healthy and strong society. Divorce, which has a place in family law, has a critical importance for the formation of a healthy and strong society (Tekin, 2017). Divorce causes financial, personal and legal consequences and problems for spouses and children (Demir, 2017).

With the effect of phenomena such as modernization, urbanization and migration, significant changes have occurred in the family structure. Due to the development of women's rights, the increase in women's education levels and women's participation in the public sphere, with the influence of feminist movements, there has been an increase in the living levels of families, but problems based on role conflict between spouses have begun to occur.

Information on divorce and marriage status in Turkey can be obtained from the divorce and marriage statistics shared by the Turkish Statistical Institute (TUIK). According to TURKSTAT reports for 202, the number of spouses who got married in 2021 was 561. 710, the province with the highest crude marriage rate was Kilis with 8.27 per thousand, the number of marriages differed significantly due to the pandemic due to the months, the province with the highest crude divorce rate was İzmir with 3.04 per thousand. the province of Şırnak; It is reported that 31.3% of divorces occur in marriage's first 5 years and the number of children affected by divorces in 2021 year is 165 thousand 937. Until 2002, documents related to marriage were obtained from the municipality in the places with a municipal organization, and from the headman in villages and sub-districts while information about divorce was compiled from the civil and family courts by means of statistical forms; Since 2003, marriage and divorce data have been obtained and analyzed from the Central Population Management System (MERNIS) data, and the statistics are updated and published annually (TUIK, 2021).

The family is the most basic structure of society. Divorce, which means the destruction of this basic structure, the family unity and building a new life order in its place, has an important place among social problems and the reasons for divorce, in a sense, provide important data about the social structure (ASAGEM), 2009). Learning the factors that prevent or increase the divorce; It is important in terms of preventing divorce, and it is essential within this scope to investigate the the factors causing divorce (Doğan, 2016). It is mentioned in the relevant literature that many factors are effective in the increase of divorces. In this study, it was aimed to reveal the relationship between sociodemographic characteristics and attitudes towards divorce, and it was seen as the importance of the study that it contributed to the relevant literature in terms of different samples.

The aim of the study is to determine the reasons for divorce in Turkey according to demographic variables (age, gender, marital status, occupation and monthly earnings). In this context, answers to the problems below were sought:

1. Is there a significant difference between the levels of attitudes towards the reasons for divorce by gender?
2. Is there a significant difference between the levels of attitudes towards the

reasons for divorce by age group?

3. Is there a significant difference between the levels of attitudes towards the reasons for divorce according to marital status?

4. Is there a significant difference between the levels of attitudes towards the reasons for divorce according to occupation?

5. Is there a significant difference between the levels of attitudes towards the reasons for divorce according to monthly income?

The increase in divorce in recent years and the fact that it is a situation that concerns not only the individual but also society has made it necessary to work in this field in Turkey. Studies in the literature were also examined and compared with the research findings. In the study, statistically significant differences were found between the levels of attitudes towards the reasons for divorce according to gender, marital status, occupation, age and monthly income.

Keywords: *Divorce, Reasons For Divorce, Sociodemographic Characteristics*